

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Комисия по правни въпроси

2013/2114(INI)

9.10.2013

ПРОЕКТОДОКЛАД

относно такси за възпроизвеждане за лично ползване
(2013/2114(INI))

Комисия по правни въпроси

Докладчик: Франсоаз Кастекс

PR_INI

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ 3

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно такси за възпроизвеждане за лично ползване
(2013/2114(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно хармонизирането на някои аспекти на авторските права и на сродните им права в информационното общество,
 - като взе предвид предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно колективното управление на авторското право и сродните му права и многотериториално лицензиране на правата за използване онлайн на музикални произведения на вътрешния пазар (COM(2012)0372),
 - като взе предвид членове 4, 6, 114 и 118 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
 - като взе предвид решенията на Съда на Европейския съюз, по-конкретно по дела C-467/08 – Padawan / SGAE от 21 октомври 2010 г., C-457/11 – C-460/11, VG Wort / Kyocera Mita e.a., от 27 юни 2013 г. и C-521/11 – Austro Mechana / Amazon, от 11 юли 2013 г.,
 - като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Единен пазар за правата върху интелектуална собственост. Насърчаване на творчеството и новаторството за икономически растеж, работни места, за висококвалифициран персонал и първокласни продукти и услуги в Европа“ от 24 май 2011 г. (COM(2011)0287),
 - като взе предвид съобщението на Комисията от 18 декември 2012 г. относно съдържанието в рамките на единния цифров пазар (COM(2012)0789),
 - като взе предвид препоръките от 31 януари 2013 г. на медиацията относно таксите за възпроизвеждане и за лично ползване,
 - като взе предвид член 48 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по правни въпроси (A7-0000/2013),
- A. като има предвид, че културата и творчеството представляват опората на европейската идентичност в миналото и сега; и че в бъдеще те ще играят съществена роля в икономическото и социалното развитие на Европейския съюз;
- Б. като има предвид, че културните съдържания играят ключова роля в цифровата икономика; и че растежът на цифровизацията в Европа в бъдеще ще зависи от предлагането на разнообразно и качествено културно съдържание, като има предвид, че от различните независими проучвания е видно, че секторите на културата и творчеството са изправени пред общи проблеми, свързани с прехода към цифровизация и глобализация, както и с трудности с финансирането и че за намирането на решения на посочените проблеми е необходимо действие на

равнището на Съюза;

- В. като има предвид, че преходът към цифровизация оказва огромно въздействие върху начина, по който се произвеждат, разпространяват, търгуват и употребят културните блага; както и че намаляването на разходите за разпространение и създаване на нови канали за разпространение могат да улеснят достъпа до произведения и култура, и да подобрят разпространението на произведения в целия свят;
- Г. като има предвид, че предложението за директива относно колективното управление на авторското право и сродните му права, което понастоящем е в процес на договаряне, подкрепя този модел за управление на авторските права и обръща специално внимание на прозрачността на паричните потоци, получавани, разпределяни и изплащани на притежателите на права от организации за колективно управление на авторски права, включително за копирането за лично ползване;
- Д. като има предвид, че Директива 2001/29 разрешава на държавите членки да предвидят изключение или ограничение на правото на възпроизвеждане за определени видове възпроизвеждане на аудио, видео и аудиовизуални продукти за лична употреба, при справедливо обезщетение и позволява на държавите, които са приложили посоченото ограничение, да копират без ограничение и свободно своите музикални и аудиовизуални репертоари от носител или мултимедиен материал, без да искат разрешение от притежателите на права, при условие, че става въпрос за лична употреба; като има предвид, че таксите трябва да се изчисляват, като се отчитат евентуалните загуби, понесени от притежателите на права чрез въпросното действие на възпроизвеждане за лично ползване;
- Е. като има предвид, че общата сума на таксите за възпроизвеждане за лично ползване, събрани в 23 от 28 държави членки на Европейския съюз нарасна повече от тройно от влизането в сила на Директива 2001/29/ЕО и днес представлява повече от 600 милиона евро, според оценки на Европейската комисия; като има предвид значението на посочените цифри за творците;
- Ж. като има предвид, че за производителите и вносителите на традиционни и цифровизирани носители и записващи материали, посочените такси представляват само ограничена част от оборота им;
- З. като има предвид множеството съдебни дела, заведени след влизането в сила на Директива 2001/29/ЕО както на национално, така и на европейско равнище от страна на производители и вносители на традиционни и на цифрови носители и записващи материали;
- И. като има предвид, че Директива 2001/29 и съдебната практика на Съда на Европейския съюз не налагат на държавите членки задължение да гарантират на притежателите а права прякото изплащане на цялата сума на таксата за възпроизвеждане за лично ползване; като има предвид, че държавите членки разполагат с широки правомощия за преценка, за да въведат предвиждане част от посоченото възнаграждение да се предоставя непряко;

- Й. като има предвид, че таксата за възпроизвеждане за лично ползване се заплаща от потребителите при покупката на записващ носител или услуга по записване и съхранение, и че поради тази причина потребителите са в правото си да знаят за съществуването ѝ и за размера ѝ;
- К. като има предвид, че цените на носителите и материалите не се променят в зависимост от различните такси за възпроизвеждане за лично ползване, прилагани в Съюза; като има предвид примера с Испания, който показва, че премахването през 2012 г. на таксите за възпроизвеждане за лично ползване не оказва никакво въздействие върху цените на носителите и материала;
- Л. като има предвид разликите между различните модели и равнища на събираемост на таксите за възпроизвеждане за лично ползване и тяхното въздействие върху потребителите и единния пазар; като има предвид, че е желателно да се създаде европейска рамка, която да гарантира равностойни условия на носителите на права, потребителите, производителите и вносителите на оборудване, както и на доставчиците на услуги в целия Съюз;
- М. като има предвид, че механизмите за освобождаване и възстановяване на суми за професионална употреба, въведени в държавите членки, далеч не са удовлетворителни и че в някои държави членки не се прилагат съдебните решения;
- Н. като има предвид, че в рамките на онлайн продажбата на музика, има тенденция практики по предоставяне на лицензи да заместят системата на събиране на такси за възпроизвеждане за лично ползване;

Непорочна система, която следва да се модернизира и хармонизира

1. припомня, че културният сектор представлява 5 милиона работни места и 2,6 % от БВП на Съюза, че представлява един от основните двигатели на европейския растеж и е източник на нови работни места, които не подлежат на делокализация, както и че той стимулира иновациите и представлява ефективно средство за борба срещу настоящата рецесия;
2. подчертава, че таксите за възпроизвеждане за лично ползване, в периоди на бюджетни икономии, представляват основен източник на доходи за културния сектор и особено за сценичните изкуства;
3. счита, че системата на възпроизвеждането за лично ползване е непорочна система, която установява баланс между правото на възпроизвеждане за лично ползване и справедливото обезщетение на лицата, носители на права, и че е подходящо тя да бъде запазена;
4. подчертава, че значителните различия между националните системи за събиране на таксите за авторски права, по-специално по отношение на разновидностите на продуктите, облагани с такси и размера на тези такси, могат да доведат до нарушаване на правилата на конкуренцията, както и до възможност за търсене на най-благоприятната правна система в рамките на вътрешния пазар;

5. приканва държавите членки да постигнат съгласие относно общо определение за такса за възпроизвеждане за лично ползване, да се споразумеят относно продуктите, облагани с такси и да хармонизират начините на договаряне на праговете на възпроизвеждането за лично ползване; приканва Комисията да улесни този процес;

За еднократно облагане, по-добра видимост сред потребители и по-ефективно възстановяване

6. подчертава, че таксата за възпроизвеждане за лично ползване следва да се прилага за уреди, носители и всяка услуга, чиято стойност зависи от капацитета за записване и съхраняване на произведения за лични цели;
7. счита, че таксата за възпроизвеждане за лично ползване трябва да се събира от производителите или от вносителите; допълва, че прехвърлянето на облагането с такава такса към търговците на дребно би било твърде голяма административна тежест за МСП за разпространение и за организациите за колективно управление на авторски права;
8. препоръчва, в случай на трансгранични сделки, таксите за възпроизвеждане за лично ползване да се събират в държавата членка, в която продуктът е бил пуснат на пазара и впоследствие продуктът да бъде оставен в свободен оборот в рамките на вътрешния пазар, без за него да се събират допълнителни такси;
9. счита, че таксата за възпроизвеждане за лично ползване не може да се изисква от дружество по събиране на такси на дадена държава членка, ако възнаграждение от същия характер вече е било получено от друга държава членка;
10. призовава държавите членки да опростят процедурите по определяне на таксите при равноправното участие на всички заинтересовани страни, така че да се гарантира тяхната обективност;
11. изтъква значението на допълнителното повишаване сред потребителите на видимостта на ролята на системата на възпроизвеждането за лично ползване за възнагражденията на творците и разпространението на културата; насърчава държавите членки и носителите на права да заменят кампаниите си против пиратството с „позитивни“ кампании относно ползите от таксите за възпроизвеждане за лично ползване;
12. счита, че потребителите трябва да бъдат информирани за размера на таксите, които заплащат; във връзка с това препоръчва на Комисията и на държавите членки да започнат съгласуване с производителите, вносителите, търговците на дребно и сдруженията на потребителите, за да бъде тази информация отбелязвана на опаковките и, доколкото това е възможно, на фактурите и касовите бележки, заплащани от потребителите;
13. призовава държавите членки да възприемат по-прозрачна система в областта на изключенията за професионална употреба;
14. призовава държавите членки да предвидят уредба за ефективно възстановяване на

такси за възпроизвеждане за лично ползване, когато използването на посочените носители представлява професионална употреба;

Прозрачност при разпределянето и културната политика

15. приветства предложението за директива относно колективното управление на авторското право и сродните му права, което е в процес на договаряне и се застъпва за повече прозрачност на потоците на възнагражденията, които се получават, разпределят и изплащат на носителите на права от страна на организациите за колективно управление на авторски права, чрез публикуване на годишен доклад за прозрачността, който включва специален доклад за ползването на сумите, удържани за социални и културни цели;
16. призовава държавите членки да гарантират повече прозрачност по отношение на разпределянето на сумите, предоставени чрез таксата за възпроизвеждане за лично ползване;
17. изисква от държавите членки да предвидят най-малко 25 % от средствата, събрани при заплащане за възпроизвеждане за лично ползване да бъдат използвани за подпомагане на творчеството и сценичните изкуства;
18. приканва държавите членки да публикуват доклади, описващи извършеното разпределение в открит формат, съдържащ данни, подлежащи на търкуване;
19. насърчава организатори на културни мероприятия и сценичните изкуства, бенефициенти на таксата за възпроизвеждане за лично ползване, да правят допълнителна реклама на посочените субсидии пред своята публика;

Технически мерки за защита

20. припомня, че изключението за възпроизвеждане за лично ползване позволява на потребителите да възпроизвеждат свободно своите музикални и аудиовизуални репертоари от един мултимедиен носител или материал на друг, без за това да искат разрешение от носителите на права, при условие че става въпрос за лично ползване;
21. призовава за премахване на техническите мерки за защита, които водят до дисбаланс в системата на възпроизвеждане за лично ползване между свободата на възпроизвеждане и справедливото обезщетение за притежателите на права;

Лицензи

22. припомня, че прилагането на изключителни права не гарантира на всички носители на права, и в частност, на творците изпълнители, справедливо възнаграждение, което да е пропорционално на приходите, произтичащи от използването на произведенията им;
23. отбелязва, че въпреки разработването на постоянен достъп до произведения онлайн, практиката на теглене, съхраняване и възпроизвеждане за лично ползване за офлайн употреба продължава; поради това счита, че таксата за възпроизвеждане за

лично ползване не може да бъде заменена със система на лицензиране;

24. подчертава, че за услугите онлайн, договорните разрешения не могат да имат предимство пред изключението за възпроизвеждане за лично използване;

Нови бизнес модели в цифровата среда

25. счита, че възпроизвеждането за лично използване на защитени произведения, осъществявано чрез услуги за изчисления в облак, могат да имат същата цел като тези, осъществявани на традиционни и/или цифрови носители и материали; при тези обстоятелства счита, че посоченото възпроизвеждане би трябвало да бъде взето предвид от механизмите за обезщетение за възпроизвеждане за лично ползване;
26. призовава Комисията да оцени въздействието върху режима на възпроизвеждане за лично ползване на услугите за изчисления в облак, които предлагат възможности за възпроизвеждане и съхранение за лични цели, с цел да се определи как тези частни екземпляри от защитени произведения следва да бъдат взети под внимание при механизмите за обезщетение;
27. призовава Комисията и държавите членки да проучат възможността за приемане на законодателство в областта на споделянето на произведения с нетърговски цел, с цел да се гарантира, че потребителите имат достъп до широк диапазон от съдържание и реален избор по отношение на културното многообразие;
28. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите членки.